

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

de heer Jan L. Rombouts

tegen

Het Laatste Nieuws en de heren Peter Gorlé en Pascal Jacquemin, journalisten

Met een brief van 5 september 2008 dient Jan L. Rombouts klacht in tegen Het Laatste Nieuws en tegen de journalisten Peter Gorlé en Pascal Jacquemin. Aanleiding is het artikel dat gepubliceerd is in Het Laatste Nieuws van 20 augustus 2008 onder de titels “Belgische managers kopen valse diploma’s” en “Belgische managers en professor smukken CV op met gekochte titels”, vergezeld van foto’s, waaronder die van klager.

Het Laatste Nieuws heeft op 30 september 2008 geantwoord. Klager heeft hierop gerepliceerd met brief van 23 oktober 2008.

De rapporteringcommissie van de Raad voor Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 13 februari 2008. Klager is in persoon verschenen; Raymond De Craecker is verschenen voor Het Laatste Nieuws; journalist Peter Gorlé was persoonlijk aanwezig.

DE FEITEN

Op 20 augustus 2008 publiceert Het Laatste Nieuws een artikel waarin gemeld wordt dat in de Verenigde Staten een netwerk is opgerold dat nepdiploma’s aan de man bracht via het internet. Het artikel vermeldt dat er op de lijst van klanten vijf Belgen prijken waaronder de opvallendste is die van klant 7.341: gewezen topambtenaar Jan Louis Rombouts, tot aan zijn pensioen in 2006 administrateur -generaal bij de Federale Overheidsdienst Arbeid en Sociaal Overleg. Sinds 2004 is hij ook gastprofessor Sociaal Recht aan de Universiteit Antwerpen. Uit de gegevens van de procureur blijkt dat hij 432 euro neertelde voor een PhD, aldus het artikel.

In het artikel stelt klager dat hij inderdaad een PhD in de politieke wetenschappen heeft behaald aan de American University of London. Hij heeft daar geen opleiding gevolgd, maar hij heeft zijn titel ook niet zo maar gekocht. Hij moest zijn wetenschappelijke publicaties opsturen en een proefschrift over het Belgisch sociaal overleg schrijven. Op basis daarvan heeft de American University hem een PhD uitgereikt.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager betoogt vooreerst dat het artikel getuigt van onzorgvuldige journalistiek. Inzake terminologie bevat het verscheidene fouten: in het artikel staat dat klager een diploma PhD heeft gekocht, terwijl in de lijst een onbestaand diploma PhDH voorkomt, en de Amerikaanse attorney general wordt verkeerdelijk voorgesteld als procureur. Voorts vindt klager dat de krant haar bronnen onzorgvuldig heeft nagetrokken. De naam van klager komt voor op een lijst van de website Spokesman Review met vermelding van het diploma PhDH, maar zonder vermelding van de universiteit. De tweede bron is een lijst door Kristiaan De Ley toegestuurd aan Peter Gorlé en deze verwijst naar een lijst die De Ley zelf verkregen heeft van de attorney general in de staat Washington. Deze lijst is ingevolge een lek bekend geraakt. De lijst is gebaseerd op documenten en elektronische gegevens in het kader van een strafvervolgung die eindigde met een veroordeling, maar dit houdt niet in dat de namen van de personen die erop voorkomen ook de namen zijn van kopers van valse diploma’s. Volgens klager is Kristiaan De Ley ongeloofwaardig daar hijzelf betrokken is bij het verkopen in de V.S. van waardeloze diploma’s. Klager is van oordeel dat Het Laatste Nieuws, door gebruik te maken van de lijst van de databank, zijn privacy heeft geschonden.

Klager verwijt Het Laatste Nieuws ook vooringenomenheid en sensatiezucht door te berichten dat hij zijn titel heeft gekocht en zijn CV heeft opgesmukt, wat krenkend en kwetsend is voor klager. Zijn integriteit is daardoor aangetast.

Klager betoogt ook dat hij geen ernstig wederwoord heeft gekregen. Op 19 augustus heeft hij weliswaar telefonisch contact gehad met Peter Gorré, en de journalist heeft hem die dag ook enkele e-mails gestuurd, maar op 20 augustus resulteerde dat al in de publicatie van het betwist artikel, zonder dat hem alle elementen van het dossier werden voorgelegd.

Het Laatste Nieuws en journalist Peter Gorré onderstrepen dat Pascal Jacquemyn een louter ondersteunende prestatie heeft geleverd bij de realisatie van het artikel, en dat Gorré er de volledige verantwoordelijkheid voor opneemt.

Zij betogen dat de terminologie niet onzorgvuldig is gekozen maar een vereenvoudigde voorstelling voor de lezer is. Zij hebben verschillende bronnen in binnen- en buitenland aangeboord en hebben bij de selectie van de bronnen zorgvuldig de betrouwbaarheid ervan gecontroleerd. Sommige informanten hadden uitdrukkelijk gevraagd om buiten beeld te blijven.

Het artikel poogt op een objectieve manier de lezer een inzicht te geven in de handel in diploma's en het gebruik van neptitels met voorbeelden uit eigen land op basis van een lijst die de journalist in handen had gekregen. Het onderwerp is van groot maatschappelijk belang en heeft een internationale dimensie. Het is de taak van de media het publiek te informeren.

Het is onjuist dat klager geen wederwoord heeft gekregen, daar hij op zijn vakantieadres in Frankrijk werd gecontacteerd om zijn reactie te horen. In die contacten heeft de journalist wel degelijk aan klager gezegd dat op hij de lijst voorkwam. Gorré geeft toe dat hij ervan is uitgegaan dat de American University of London voorkwam op de lijst van de attorney general, wat niet het geval is, maar het blijft een feit dat klager daar een diploma heeft aangekocht. Klager heeft overigens zelf nooit duidelijk gemaakt dat de American University of London geen uitstaans had met het Amerikaanse onderzoek, ook niet nadat de lijst en andere bronnen aan hem overgemaakt werden door de journalist.

BESLISSING

De Raad voor de Journalistiek neemt er akte van dat journalist Pascal Jacquemin louter een ondersteunende rol heeft gehad in de berichtgeving en dat journalist Peter Gorré er de verantwoordelijkheid voor opneemt.

Klager betwist niet dat hij een diploma van de American University of London heeft verworven, waarvan hij zelf zegt zich ervan bewust te zijn dat het geen geaccrediteerde titel is en hier geen officiële waarde heeft.

Het artikel bevat weliswaar enkele kleine onzorgvuldigheden (de verwarring tussen PhDH en PhD en de omschrijving van de functie van attorney general), die door de journalist worden toegegeven, maar er is niet gebleken dat de berichtgeving relevante onjuistheden bevat. Klager heeft ook de kans gehad om in het artikel zijn standpunt naar voren te brengen.

Er kan niet worden vastgesteld dat het artikel blijkt geeft van vooringenomenheid of sensatiezucht. Het noemen van klager en het tonen van diens foto maakt evenmin een inbreuk uit op zijn privacy.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is ongegrond

Brussel, 12 maart 2009

De heer Jan L. Rombouts verzocht ons een reactie op de uitspraak op te nemen, de reactie vindt u hier: http://www.rvdj.be/sites/default/files/pdf/beslissing200903_reactie.pdf